

Nordiska bolag ledande inom hållbarhet.

Möjlighet
till högre
avkastning

Bra värld
att gå i
pension i

Ändrade
konsumtions-
mönster

Tulia Machado Helland,
Senior analytiker för Hållbara
investeringar i Storebrand

Fokus
– Hållbara investeringar

Hösten
2016

Innehåll

Stabil kurs på stormigt hav	3
Så här hittar vi de mest hållbara företagen	4
SPP Sverige Plus	5
Nordiska bolag ledande inom hållbarhet	6
Grön succé för ING	8
Finanssektorn	9
Ett bakslag för klimatpolitiken	10
Värt att veta	11

Riskinformation

Att en fond tidigare har ökat i värde är ingen garanti för att den ska göra det även i framtiden. Dina fondandelar kan öka eller minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. För mer information om risk se fondernas informationsbroschyr med fondbestämmelser.

Detta är en publikation från Storebrand Asset Management.

E-post: IK@Storebrand.se

Tel: 08-614 24 50

Publiceringsdatum: 30 november 2016.

För mer information
om hållbarhet
– besök spp.se

Möjlighet
till högre
avkastning

Bra värld
att gå i
pension i

Ändrade
konsumtions-
mönster

Ledare:

Stabil kurs på stormigt hav

Matthew Smith,
Chef Hållbara investeringar

Sedan den första utgåvan av Fokus – hållbara investeringar publicerades i maj har flera demokratier i västvärlden attackerats hårdare än på många årtionden. Högerorienterade partier över hela Europa vinner mark med sin skeptiska syn på invandrare, Brexit understryker den misstro som finns mot centralstyrningen i Bryssel och Donald Trumps valseger ses som ett uttryck för missnöjet mot vad som många anser vara en korrupt och isolerad elit. Gemensamt för dessa händelser är att de ifrågasätter hela det demokratiska styrelseskicket. Detta skapar givetvis stora rubriker och utvecklingen debatteras och analyseras. Alla har en åsikt om den politiska ledningen och om hur samhället vi lever i styrs.

Något som inte skapar lika stora rubriker, men som är minst lika viktigt för samhällsutvecklingen, är hur börsnoterade bolag leds och styrs. Som ett samlingsnamn för ägarstyrning och företagsledning brukar det engelska ordet governance användas. Begreppet governance inkluderar frågor som chefslöner och ledningens incitamentprogram, styrelsens kompetens, hur ledningen till exempel systematiserar bolagets antikorrupsionsarbete och hur bolagets kapital används. Kort sagt handlar governance om hur bolaget drivs.

När det handlar om hållbarhet talas det inte lika mycket om bolagsstyrning som exempelvis klimatet och barnarbete i media, vilket kan tyckas underligt med tanke på att dålig bolagsstyrning i många fall är orsaken till att bolag hamnar i rekonstruktion eller går i konkurs. Det finns otaliga exempel på bolag som har betalat mutor i utlandet, fuskat med skattebetalningar eller orsakat stora föroreningar

i närmiljön på grund av en svag styrelse som saknat förmågan att hålla bolaget på rätt kurs. Att rätta till en sådan situation innebär ofta både stora kostnader i form av böter och förlikningar, men även i form av nödvändiga systematiska förändringar i bolagets organisation, förändringar som är allt annat än gratis.

Volkswagen-skandalen är utan tvekan det mest spektakulära exemplet på ett bolag med bristfällig bolagsstyrning på senare tid. Bolagets systematiska manipulation av utsläppstester över hela världen ledde till en fallande aktiekurs och gigantiska stämningar från både kunder och investerare. Volkswagen gick från att vara ett av världens mest respekterade bolag till att bli ett misstrott bolag just på grund av att bolagsstyrningen var för ineffektiv. En grupp ingenjörer i ledningen hade tillåtit arbeta utifrån egenintresse under en lång tid utan att det uppdagades. Det ska helt enkelt inte kunna hända i ett av Europas största bolag.

Ur ett investerarperspektiv är god bolagsstyrning kanske den viktigaste frågan inom hållbarhetsarbetet. Det beror på att "good governance" är en förutsättning för allt annat. Det är omöjligt att uppnå en god energieffektivitet, kontroll över leverantörer, nöjda anställda eller ambitiösa klimatmål utan ett tydligt ledarskap och en effektiv implementering av en god bolagsstrategi. Utan ett bra ledarskap är bolaget som en båt utan kapten på öppet hav som lätt tappar kursen på grund av marknadsförändringar, regulatoriska förändringar eller internt missnöje. Det är vårt jobb som investerare att undvika sådana potentiella riskfaktorer och istället investera i bolag som kännetecknas av stabilitet – och därmed klarar av att möta de stormar som vi vet kommer att komma.

Inte minst är det viktigt att vi använder vårt inflytande som delägare för att påverka alla bolag att effektivisera sina ledningssystem. Det är ett påverkansarbete som kan liknas med att putsa fasaden på Globen. Det är alltid krävande, det innebär ofta arbete på hög nivå och det blir aldrig färdigt. Men det är av avgörande betydelse att vi fortsätter. Det är först när alla bolag är väl förtrodda med sin unika riskbild och har system för att kunna hantera den som vi kan säkra bästa möjliga avkastning för våra kunder.

Vi hoppas att denna utgåva av Fokus – hållbara investeringar kommer att tydliggöra hur vi gör just det. Trevlig läsning!

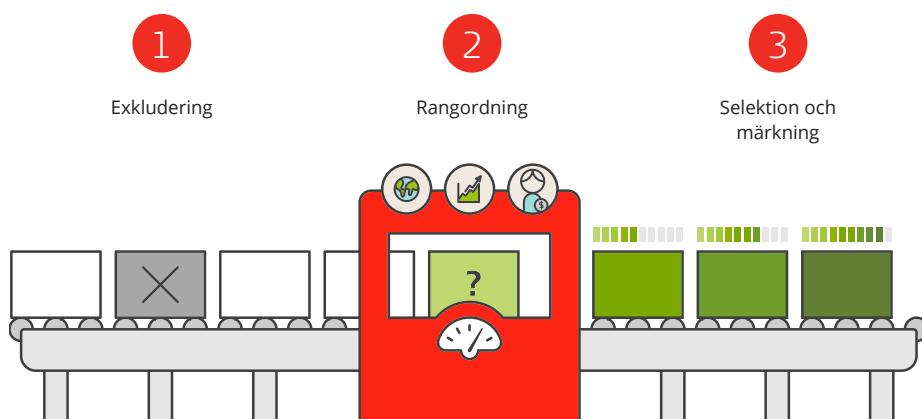

Så här hittar vi de mest hållbara företagen

SPP/Storebrand arbetar varje dag för att se till att våra kunders tillgångar kommer att investeras i framtidens finansiella vinnare. Vi har Nordens största specialistteam för hållbara investeringar. Våra analytiker är specialister inom allt från resursekonomi och konsumtion till innovation och politiska regleringar.

Tre hållbara steg

I SPP/Storebrand är hållbarhetsanalysen en viktig del hur vi hittar företag att investera i till våra fonder.

1. Vi utesluter cirka 180 företag och har högre lägsta krav än någon annan i branschen. På detta sätt reducerar vi risken. Men vi stannar inte där.
2. Vi analyserar företagens förmåga att se möjligheter och anpassa sig till tre hållbarhetstrender. Utifrån denna analys ger vi företagen en poäng från 0-100 som berättar hur hållbart ett företag framstår.
3. Vi investerar mer i de framtidsblickande och hållbara företagen och mindre i de mindre hållbara företagen. På det här viset sätter vi samman fonder och portföljer och ger dem en hållbarhetsmärkning efter hur hållbara de är.

Management (från vänster): Solveig Bryne Castberg, Philip Ripman, Kathinka Nødings Ostvik, Hanne Iversen Rye, Tulia Machado Helland, Kristos Tselepis och Matthew Smith.

SPP Sverige Plus

Andreas Poole, förvaltaren för SPP Sverige Plus.

SPP Sverige Plus är en hållbar indexnära fond.

Det innebär att fonden försöker replikera avkastningen mot sitt jämförelseindex, OMX Stockholm Benchmark, samtidigt som man söker att investera hållbart.

Att investera hållbart handlar om att vara en ansvarsfull ägare och genom våra investeringar bidra till att kapitalet flyttas från mindre hållbara företag till mer hållbara företag.

SPP Sverige Plus bidrar till hållbarhet på flera sätt:

För det första undviker vi företag inom branscher som vi inte anser är hållbara, exempelvis bolag inom fossil energi, vapen, alkohol, tobak, spel och pornografi. För oss är det företag som bidrar negativt. Förbränning av fossila bränslen leder till utsläpp av växthusgaser som är en betydande orsak till de globala klimatutmaningarna. Spel, alkohol och tobak kan orsaka skadligt missbruk. Det är branscher som vi inte vill vara involverade i. För det andra vill vi investera i mer i företag som har högre betyg i vår hållbarhetsrating baserat på ESG kriterier, det vill säga miljömässiga, sociala och bolagsstyrnings kriterier. Inom bolagsstyrning innebär det bland annat att man har interna rutiner mot korruption och ställer krav på sina leverantörer. Vi ökar investeringarna i företag med lågt koldioxidavtryck och minskar i företag med hög klimatpåverkan.

För det tredje kan cirka 10 procent av fonden investera utanför sitt jämförelseindex och placerar i nordiska företag inom områden som bidrar till att lösa världens klimat- och hållbarhetsutmaningar. Vi har identifierat ett antal olika områden eller teman som bidrar till att lösa världens klimatutmaningar.

- Ett skifte från elproduktion baserad på förbränning av fossila bränslen, såsom kol, till fossilfri energiproduktion baserad på till exempel vatten-, vind-, och solenergi, är en förutsättning för världen att nå klimatmålen som fastställdes i Parisavtalet. En annan stor konsument av fossila bränslen är transportsektorn, även här behövs en övergång till mer miljövänliga lösningar.
- Förutom produktion av förnybar energi krävs också effektivare energianvändning för att möta klimatutmaningarna. Exempel på det senare är isoleringsmaterial för byggnader, vilket bidrar till att sänka energiförbrukningen för uppvärmning, samt lösningar för lagring av energi.

- Återvinning av material, är effektivare och miljövänligare, än produktion från råvaror och leder även till mindre avfall.
- Rent vatten är en begränsad resurs. Växande befolkning innebär utmaningar för världens vattenförbrukning. För att behålla och förbättra levnadsstandarden för flera behövs mer effektivt utnyttjande av vattenresurserna.
- Konventionell kemisk processindustri är energiintensiv och har stora förorenade utsläpp. En reformering av branschen är nödvändig. Här är de företag som utvecklar enzymer, ett sätt att genomföra kemiska processer på ett ekologiskt sätt i takt med naturen.

SPP Sverige Plus arbetar vi med att hitta företag som arbetar inom dessa områden. I linje med vår indexförvaltning satsar vi på bredden. Resultatet av detta är en lista med cirka 30 nordiska företag som vi investerar en del av fonden i, samtidigt som vi tillpassar resten av fonden till att replikera jämförelseindexens avkastning på bästa sätt.

Välj fossilfritt.
För det gör
skillnad.

Företag i SPP Sverige Plus som ingår i "lösningsportföljen".

Tema		Namn	Land
Förnybar energi	Vind	Vestas Wind Systems A/S	Danmark
		Arise AB	Sverige
		Eolus Vind AB	Sverige
		Greentech Energy Systems A/S	Danmark
	Sol	Scatec Solar ASA	Norge
		REC Silicon ASA	Norge
		Etrion Corporation	Sverige
		SolTech Energy Sweden AB	Sverige
		Savo-Solar Plc	Sverige
		Hydrogen NEL ASA	Norge
		Cell Impact AB	Sverige
		PowerCell Sweden AB	Sverige
		Bio Arc Aroma Pure AB	Sverige
		Wave/tidal Minesto AB	Sverige
Återvinning	Material	BillerudKorsnas AB	Sverige
		Brodrene Hartmann A/S	Danmark
		Polyplank AB	Sverige
	Maskineri	Tomra Systems ASA	Norge
Vatten	Management	Lassila & Tikanoja OYJ	Finland
	Infrastruktur	Alfa Laval AB	Sverige
		Sweco AB	Sverige
	Enzymer	Chr. Hansen Holding A/S	Danmark
Grön kemi	Enzymer	Novozymes A/S	Danmark
		NIBE Industrier AB	Sverige
		Rockwool International A/S	Danmark
		Hafslund ASA	Norge
Energieffektivitet	Byggnader	Alelion Energy Systems AB	Sverige
		Heliospectra AB	Sverige
		Q-Free ASA	Norge
		Clean Motion AB	Sverige
Övrigt	Gröna transporter	Cleantech Invest Oyj	Finland

Exempel på företag i fonden: Vestas Wind

Den danska vindturbintillverkaren Vestas Wind har utvecklats till att bli en riktig framgångs-saga. I över 30 år har företaget arbetat med utveckling och produktion av turbiner för vindkraftverk. Företaget har den senaste tiden upplevt en otroligt stark tillväxt. Parisavta-let verkar nu också fått "ringar på vattnet" effekt för förny-bar energi och bland annat rapporterar Internationella Energimyndigheten EIA att det installeras två nya vindkraft-verk per timme i Kina. Det finns dock mycket kvar att göra och många fossila kraftverk be-höver bytas ut och Vestas Wind är bra positionerat för fortsätt-ningen av detta skifte.

Nordiska bolag ledande inom hållbarhet

Norden utgör en attraktiv region för många investerare och fondförval-tare. De nordiska bolagen är ledande inom flera områden, inklusive håll-barhet. Vi har tittat närmare på regionen samt hur aktiefonden Delphi Nordic arbetar med hållbarhet i sin jakt på goda förvaltningsresultat.

Som en stor institutionell investerare med fokus på hållbara investeringar följer Storebrand mer än 3 000 bolag världen över. Något som blir tydligt när man tittar på dessa bolag är att det finns stora geografiska skillnader när det gäller hur hållbara bo-lagen är. De bolag som jobbar minst med hållbarhetsfrågor åter-

finns ofta i tillväxtländer medan de bolag som har störst fokus på hållbarhet finns i Norden. Våra analyser visar exempelvis att stora nordiska bolag har en genomsnittlig hållbarhetspoäng på 82 medan motsvarande siffra för hela världen, inklusive tillväxtmark-naderna (mätt med MSCI), ligger på 47.

Kulturella skillnader

Vad är då orsaken till dessa stora skillnader mellan länder och regioner? Det är en komplex fråga men det är ändå möjligt att hitta några förklaringar. Många pekar på kulturella skillnader som en viktig faktor. Japanska bolag är exempelvis ofta mycket miljömedvetna, indiska bolag kämpar med korruptionskulturen som genomsyrar landet medan franska bolag motsätter sig möjligheten för anställda att anonymt kunna slå larm om problem inom verksamheten.

Korruption, miljöbrott och lönedumpning förekommer även i Norden. Sannolikheten att brott mot regelverket upptäcks, följs upp och straffas är dock mycket högre här än på andra platser. Bolagen verkar inte i ett vakuum, isolerade från verkligheten. Om man vet att brott mot regelverket leder till sanktioner är det mer troligt att regelverket respekteras. Nordiska bolag har en högre hållbarhetspoäng på grund av att länderna som de verkar i uppmuntrar till hållbar och ansvarsfull verksamhet.

Hög avkastning på den nordiska marknaden

Den nordiska aktiemarknaden har traditionellt präglats av stora kurssvängningar jämfört med den breda europeiska aktiemarknaden eller ett globalt investeringsuniversum. Det beror dels på en stor andel cykliska bolag och dels på att de små öppna nordiska ekonomierna är känsliga för förändringar i världsekonomin.

Trots stora svängningar har gynnsamma förutsättningar gjort att den nordiska marknaden har levererat en mycket god avkastning över tid – även riskjusterat. Bredden inom den nordiska aktiemarknaden är så stor att det är möjligt att diversifiera investeringarna mellan samtliga sektorer. Länderna kompletterar varandra väl. Sverige ensamt erbjuder goda diversifieringsmöjligheter med en särskilt hög andel bolag inom industri, konsumtion och finans. Finland är framträdande inom råvaror och industri och Danmark inom hälsovård och transport. Norge i sin tur täcker in shipping- och energisektorn. Utöver detta har samtliga länder en livskraftig tekniksektor. Sammantaget ger detta goda möjligheter för en förvaltare på den nordiska marknaden.

Delphi Nordic-processen

Aktiefonden Delphi Nordic, som förvaltas av Øyvind Fjell, har levererat starka förvaltningsresultat under lång tid vilket också har resulterat i flera utmärkelser under de senaste åren. Bland annat utsågs fonden till "Bästa fond i alla kategorier" och "Bästa Norden-fond" av Fondmarknaden.se i januari 2016. I likhet med övriga fonder från Storebrand följer Delphi Nordic våra kriterier för hållbara investeringar. Dessa kriterier exkluderar cirka 180 bolag från ett globalt investeringsuniversum, varav två bolag är nordiska. Det handlar om bolag som bryter mot internationella normer och konventioner eller är involverade inom annan oacceptabel verksamhet. Genom att utesluta vissa bolag anser vi även att det är möjligt att identifiera och undvika riskfaktorer som finansmarknaderna inte prisar in idag.

Samtidigt är exkluderingar endast en startpunkt. Utifrån Storebrands hållbarhetsanalys av 3 000 bolag över hela världen, inklusive en stor andel nordiska bolag, erhåller fonden ett visst hållbarhetspoäng för vart och ett av bolagen som ingår i fondens innehav eller som förvaltarna överväger att inkludera. De bolag som får låga poäng utvärderas i samråd mellan fondens förvaltare och hållbarhetsanalytikerna, vilket kan leda till att förvaltarna väljer att avstå från att investera eller att de hittar andra bolag med jämförbara riskegenskaper men med högre hållbarhetspoäng.

Den sista delen är Delphifondernas egna fundamentala analys. Den sammanfaller på flera områden med Storebrands hållbarhetsanalys, exempelvis när det gäller riskbedömningar kopplade till ESG, ägarstruktur eller positionering för framtida trender. Exkluderingar av bolag, de olika bolagens hållbarhetspoäng samt Delphis egen fundamentala analys bidrar sammantaget till att reducera fondens risknivå samt att öka potentialen för långsiktigt värdeskapande.

Norden, en vinnare över tid

Nordens gynnsamma position gör regionen till en vinnare över tid. Norden har vissa likheter med tillväxtmarknaderna, i synnerhet när det gäller inslaget av råvarubaserade bolag och annan cyklisk verksamhet. Samtidigt har Norden betydligt bättre marknadsregleringar, högre likviditet och bättre ägarstyrning och dessutom har de nordiska länderna relativt låga statsskulder. Det finns alltså många orsaker till att allt fler internationella investerare ser Norden som ett attraktivt investeringsområde.

Grön succé för ING

Den nederländska finanskoncernen nöjer sig inte med att bara göra sina egna produkter och processer hållbara. Bolaget främjar även hållbarhet genom öronmärkta lån och har bland annat genomfört en mycket lyckad emission av en grön obligation.

Finansjätten ING, som har mer än 52 000 anställda i mer än 40 länder och över 35 miljoner människor som kunder, har under det senaste året utmärkt sig i Storebrands bolagsanalyser inom finanssektorn. Bolaget får högt betyg inom samtliga parametrar i analysen men utmärker sig särskilt inom hållbarhet och hållbara produkter.

En enklare vardag

Bolaget anpassar sina tjänster och produkter till marknadsförutsättningarna och har bland annat en tydlig strategi för att kunna erbjuda enkla digitala lösningar som underlättar kundernas dagliga bankärenden. ING fokuserar i hög grad på de sociala aspekterna i samhället, vilket bland annat handlar om att erbjuda produkter och tjänster som underlättar människors vardag och som bidrar till sunda ekonomiska beslut. Ett exempel på förenkling är bolagets minskning av antalet sparprodukter från omkring sextio stycken till dagens tio. Bolaget har även introducerat flera innovativa mobilapplikationer. De har även utvecklat ett verktyg som fångar upp de kunder som riskerar att inte kunna klara av sina låneåtaganden i ett tidigt skede. Dessa

25 Churchill Place som är beläget i Londons finansdistrikt är delfinansierat av ING:s gröna obligation. Byggnaden har fått mycket uppmärksamhet för sin höga energieffektivitet. Foto: ING

kunder erbjuds bland annat möte med en rådgivare, uppskov med lånebetalning, omförhandling av lån samt coaching knuten till jobbansökningar.

Vision och värderingar

Bolagets vision sträcker sig dock längre än så. ING anser att klimatförändringarna är vår tids största utmaning. Bolaget gör en stor insats för att driva på övergången till en bättre miljö, och detta arbete handlar inte bara om att utveckla arbetet i den egna verksamheten genom att

ING:s gröna obligation finansierar bland annat vindkraftsparkar och andra projekt med koppling till förnybar energi. Foto: ING

exempelvis använda förnybar energi och minska koldioxidutsläppen. Det handlar även om att dela med sig av kunskap och hjälpa andra företag att inse vilka risker och möjligheter som finns.

Emission av grön obligation

Under 2015 gav bolaget ut en grön obligation med syfte att bland annat finansiera investeringar inom förnybar energi, hållbart byggande, kollektivtrafik, avfallshantering och vattenförsörjning. Obligationen drog in mer än 1,3 miljarder euro och pengarna har använts till att finansiera mer än 20 projekt. Bara ett år efter emissionen har bolagets investeringar inom energisektorn bidragit till att reducera koldioxidutsläppen med mer än 650 000 ton, motsvarande utsläppet från 82 000 nederländska hushåll under ett år.

För ett finansbolag innebär denna typ av finansiering en större möjlighet att påverka miljön än vad som är möjligt genom effektivisering av arbetet inom den egna verksamheten. SPP Fonder återfinns bland de som har investerat i obligationen genom SPP Grön Obligationsfond.

ING Groep N.V. är en global finanskoncern med huvudkontor i Amsterdam. Förkortningen står för Internationale Nederlanden Groep och bolaget erbjuder tjänster inom bank, försäkring och kapitalförvaltning till privatpersoner, företag, institutioner och myndigheter. Bolagets starka position inom hållbarhet märks tydligt. ING har bland annat inkluderats i indexet FTSE4GOOD och lyfts fram som ett av de ledande bolagen inom banksektorn i indexet Dow Jones Sustainability. 2016 inkluderades bolaget i värdepappersfonden SPP Global Topp 100, en fond med innehav i 100 av världens mest hållbara bolag, enligt oss.

Finanssektorn

Kristos Tselepis,
hållbarhetsanalytiker

Banker och finansbolag har en viktig roll i samhället. Den handlar inte enbart om alla dagliga banktjänster som utförs, utan även om att de är avgörande för infrastrukturen i samhället. Ett av kännetecknen för välutvecklade länder är just förekomsten av stabila och robusta finansinstitutioner. Vi har intervjuat hållbarhetsanalytikern Kristos Tselepis som har finanssektorn som sitt specialområde.

Varför spelar bankerna en så viktig roll i samhället?

– Några av bankernas mer traditionella uppgifter är att ta tillvara på människors sparkapital och att ge lån till privatpersoner och företag. De ser dock även till att finansiella transaktioner genomförs på ett billigt, effektivt och säkert sätt, något som samhället är helt beroende av. Enligt Finans Norge använder vi våra bankkort 150 miljoner gånger varje månad, och en stor del av transaktionerna gäller köp av dagligvaror som mat och kläder. Det illustrerar hur viktigt det är för allmänheten med ett stabilt och säkert bankväsende.

Allmänheten har lågt förtroende för finansbranschen. Hur kommer det sig?

– Många anser att finanssektorn endast drivs av intresset att maximera vinster för

aktieägare och bankdirektörer. Se bara på finanskrisen 2008 och vilka fatala konsekvenser det fick när bankernas fokus i så hög grad låg på intjäning. Det slutade med att myndigheterna var tvungna att ta till skattebetalarnas pengar för att rädda många av bankerna. Förtroendet har också försvagats mycket av olika finansiella produkter som har sålts till företag och privatpersoner; många investerare förstod inte vilka risker dessa medförde och förlorade stora summor.

Vad tittar du efter när du analyserar finansbolag?

– Vi lägger stor vikt vid bolagens beredskap för att hantera risker kopplade till korruption, penningtvätt och skatteflykt. Bolag med verksamhet på tillväxtmarknader är oftare utsatta för ekonomisk brottslighet och korruption än andra. Väl

fungerande system på plats som hjälper de anställda att fatta riktiga beslut och fånga upp eventuella felsteg är därför en förutsättning. Att implementera nya regulatoriska krav och lagar är ofta kostsamt, men det blir betydligt dyrare att låta bli att göra dessa investeringar. Sedan finanskrisen har banker och andra finansinstitutioner varit tvungna att betala mer än 150 miljarder dollar i form av böter och uppgörelser till olika intressenter. Dessa ärenden har gällt bland annat marknadsmanipulation, penningtvätt, skatteflykt och korruption. I analyserna lägger vi även vikt vid bolagens förmåga att leverera hållbara produkter som skapar värde för både kunden och samhället.

Hur ser framtiden ut för finanssektorn?

– Jag anser att framtiden ser ljus ut. Branschen har försökt att förbättra sitt rykte genom att förstärka sina kontrollsystem och införa nya riktlinjer. Utan effektiva metoder för penningtvätt kommer korruption att försvåras. Utvecklingen mot ett kontantlöst samhälle kommer troligtvis också att motverka ekonomisk brottslighet eftersom transaktioner i allt högre utsträckning lämnar elektroniska spår. Satsningen på hållbara produkter kommer också att bli mer märkbar – förhoppningsvis med stabila bolag i spetsen – som exempelvis holländska ING och vårt eget Storebrand. Båda är exempel på bolag som har hållbarhet som en integrerad del av sin kärnverksamhet.

lakttagelse:

Ett bakslag för klimatpolitiken

Presidentvalet i USA kommer troligtvis att få stor inverkan på klimatarbetet – trots att och på grund av – klimatfrågans begränsade utrymme i valdebatten.

Philip Ripman,
hållbarhetsanalytiker

Den amerikanska valkampanjen var uppseendeväckande med heta känslor, krasst språkbruk och tidvis bedrägligt uppförande. Det kan vara frestande att skylla på situationen och att detta är en del av spelet, och därmed mindre oroande. Men trots allt är det nog omöjligt att skilja på många uttalanden av Donald Trump under hans valkampanj och den politik som har gett honom platsen i Vita huset.

Lång väg tillbaka

Vägen tillbaka till de "förenade" staterna blir lång. För även om representanthuset, senaten och presidenten nu blir republikansk tar Donald Trump över en djupt splittrad nation. De flesta opinionsmätningarna visar att detta val har handlat om vem amerikanerna haft minst tilltro till och inte vem man har tyckt om eller litat på.

Även inom det republikanska partiet finns det mycket misstro, vilket gör att det är svårt att bedöma hur det kommer att gå

för partiet att genomföra sin politik framöver. Politik har också varit en bristvara under kampanjen. Det är oklart vem som kommer att behöva gå emot sina principer och stötta Trump, och därmed riskera att förlora sin egen väljarbas.

I ett tvåpartisystem skiljer sig åsikter och politiska ståndpunkter kraftigt åt även inom partierna. Vilken röst inom det republikanska partiet som blir den dominerande i klimatdebatten är svårt att förutse, men låt oss hoppas att det inte blir han som tog med sig en snöboll till senaten, för att visa att klimatförändringarna är en bluff.

Walk the talk?

Kommer det republikanska partiet att kunna enas om att klimatförändringar orsakade av människan faktiskt existerar? Kanske är det för mycket att hoppas på att den tillträdande presidenten ska vända i denna fråga. I många av de avgörande och mest omtalade frågorna kommer det faktiska utfallet av Trumps politik dock att bli begränsat.

Kolutvinning är omdebatterat både i USA och i övriga världen. Det beror inte enbart på miljömässiga aspekter utan även rent ekonomiska. Kina kan exempelvis inte öka sin kolförbrukning på grund av de lokala föroreningar den ger upphov till. Det finns alternativ som är lika billiga, mer hälsosamma och som inte är beroende av ett centraliserat elnät. Det faktum att det finns bättre alternativ än kol kan ingen president ändra på.

Trump har sagt att han vill ha oljeledningen Keystone XXL på plats och att USA ska få en del av vinsten. Ett sådant scenario är osannolikt. Är Keystone XXL en god idé när oljepriset är 50 dollar per fat? Knappt. Om staten ska ha en del av vinsten innebär det en mindre andel för någon annan – och oljesandsutvinning kännetecknas knappast av en låg kostnadsnivå och höga marginaler. Ett sådant agerande av staten skulle dessutom kunna vara olagligt. Frågan är därför om Trump kommer att leva som han lär.

Parisavtalet

Ja, presidenten kan troligtvis få USA att dra sig ur Parisavtalet tillsammans med representanthuset och senaten. Det finns minst två oroande delar i detta; symboleffekten och hur det påverkar omställningstakten för klimatarbetet. För att uppnå målet att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader krävs ytterligare utsläppsminskningar och ekonomiska incitament. Det är mycket möjligt att USA inte kommer att ta ledningen i denna fråga eller att vi kan lita på att de kommer att ta sitt ansvar. Hittills har dock året präglats av överraskningar, så låt oss hoppas på några fler positiva sådana – för klimatets skull.

Värt att veta

Förnybar energi går om kol

Globalt installerades det i fjol 500 000 solcellspaneler varje dag. I länder som Kina driftsattes två vindkraftverk i timmen.

Sammanlagt driftsattes 153 gigawatt med förnybar energi, i huvudsak vind- och solkraft – en energimängd som exempelvis överstiger Kanadas samlade kapacitet för elproduktion. Den samlade produktionskapaciteten för förnybara energikällor, äldre vattenkraft inkluderat, har därmed passerat kol mätt som andel av världens produktionskapacitet. Källa: International Energy Agency.

Kommuninvest – gröna klimat- och miljörelaterade projekt

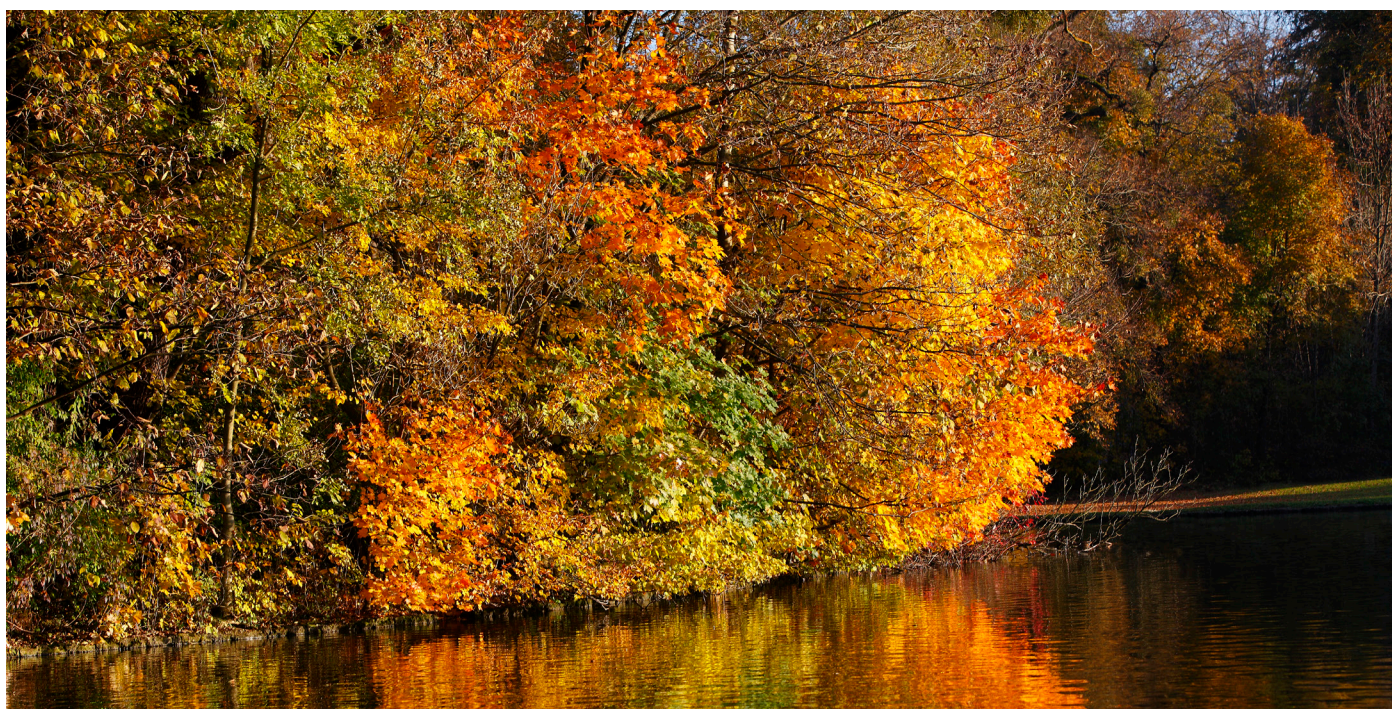
Kommuninvest emitterade under oktober sin första gröna obligation i svenska kronor som SPP/Storebrand var med och investerade i. Kommuninvest är ett institut för kommunal upplåning och i den första gröna obligationen finansierades ett 60-tal investeringsprojekt i fler än 40 svenska kommuner.

Några av de kommunala klimat- och miljöprojekt som finansieras via den gröna obligationen är Halmstads optiska sophanteringsstation, de nya sammankopplade fjärrvärmenäten i Falun/Borlänge samt en lång rad energisnåla hus byggda som SABO Kombohus.

Norges största solcellsanläggning

Genom sitt dotterbolag Unil är det norska bolaget NorgesGruppen i färd med att installera en solcellsanläggning som ska producera mer än 1 GWh per år, motsvarande det årliga energibehovet för cirka 50 hushåll.

Satsningen sker i samarbete med Storebrand Asset Management AS som förvaltar den aktuella fastigheten samt Enova och Solenergi FUSen som levererar anläggningen. Totalkostnaden för solcellsprojektet är 23 miljoner kronor.

I denna publikation har vi försökt säkerställa att all information är korrekt, men vi reserverar oss för eventuella fel i informationen.

Uttalanden i denna publikation återspeglar vår uppfattning per 30 november 2016.

Riskinformation

Att en fond tidigare har ökat i värde är ingen garanti för att den ska göra det även i framtiden. Dina fondandelar kan öka eller minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. För mer information om risk se fondernas informationsbroschyr med fondbestämmelser.

Välkommen till spp.se eller ring Kundcenter på 0771-533 533.

SPP Pension & Försäkring AB (publ). Org nr 516401-8599. Styrelsens säte Stockholm.
SE-105 39 Stockholm.

